

Warszawa, 13/01/2009r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-602341-X/08/TG

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani
Jolanta FEDAK

Minister Pracy i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister

Uprzejmie informuję Panią Minister, że w związku z pojawiającymi się sygnałami medialnymi, Rzecznik Praw Obywatelskich podjął z urzędu badania problemu leczenia oraz finansowania świadczeń medycznych udzielonych przebywającym nielegalnie w Polsce obywatelom Ukrainy i Wietnamu.

Stosownie do art. 7 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. Nr 14 poz. 89 ze zm.), zakład opieki zdrowotnej nie może odmówić udzielenia świadczenia zdrowotnego osobie, która potrzebuje natychmiastowego udzielenia takiego świadczenia ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia. Podobnie, art. 30 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst jedn. Dz. U. z 2008 Nr 136 poz. 857), nakłada na lekarza obowiązek udzielenia pomocy lekarskiej w każdym przypadku, gdy zwłoka w jej udzieleniu mogłaby spowodować niebezpieczeństwo utraty życia, ciężkiego uszkodzenia ciała lub ciężkiego rozstroju zdrowia, oraz w innych przypadkach niecierpiących zwłoki.

Możliwości poniesienia przez cudzoziemca z kraju trzeciego kosztów świadczeń medycznych, co dotyczy wymienionych na wstępie cudzoziemców, podlegają kontroli i stanowią warunek jego wjazdu na terytorium Polski. Jednakże nie rozwiązuje to sprawy pokrycia kosztów leczenia, podjętego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia, gdy ZOZ ani lekarz nie ma prawa odmówić pomocy cudzoziemcowi przebywającemu w

Polsce nielegalnie, bez gwarancji ze strony osoby zapraszającej oraz bez stosownej polisy ubezpieczeniowej na wypadek konieczności poddania się leczeniu. Powoduje to powstanie po stronie świadczeniodawcy kosztów, bez możliwości ich pokrycia, co niekorzystnie rzutuje na kondycję finansową świadczeniodawcy i ogranicza możliwości realizacji zakontraktowanych świadczeń.

Zasady korzystania cudzoziemców ze świadczeń zdrowotnych poza systemem powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, określone mogą być w przepisach odrębnych i umowach międzynarodowych. W odniesieniu do sygnałów prasowych nadmienić należy, że dwustronne umowy między Polską a Ukrainą oraz Polską a Wietnamem nie zostały zawarte.

W odpowiedzi na wystąpienia w tej sprawie, uzyskano stanowisko Ministra Zdrowia, o braku możliwości rozwiązania problemu w ramach systemu obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego oraz finansowania świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych. Natomiast Minister Spraw Zagranicznych nie znajduje możliwości uregulowania problemu w ramach dwustronnych umów międzynarodowych. W opinii Ministra Zdrowia, pomoc medyczna ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia, udzielana cudzoziemcom bezprawnie przebywającym na terytorium Polski, nie może być traktowana w kategoriach uprawnienia, a jako pomoc o charakterze humanitarnym. Dlatego najwłaściwszym rozwiązaniem wydaje się zagwarantowanie podmiotom udzielającym omawianych świadczeń zdrowotnych zwrotu kosztów tych świadczeń, przez odpowiednie władze samorządowe, w ramach szeroko pojętej pomocy społecznej.

Na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. nr 14 poz. 147 ze zm.), zwracam się więc do Pani Minister z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w opisanym sprawie.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich